

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง: ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองของเกษตรกร
ภายใต้โครงการฝึกอบรมวิชาชีพของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตรัง

ผู้วิจัย: นายประทีพ แก้วประทุม

ชื่อปริญญา: วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

สาขาวิชาเอก: ส่งเสริมการเกษตร

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

(รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช)

๒๗ /ค.ค. 2540.....

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อยืนยันหรือไม่ยืนยันทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรมตามลักษณะเฉพาะของประเภทผู้ยอมรับนวัตกรรม (2) เพื่อระบุถึงปัจจัยอื่น ๆ (เหตุผลอื่น ๆ) ที่มีผลต่อการไม่ยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง และ (3) เพื่อทราบข้อคิดเห็นและความต้องการอื่น ๆ ของเกษตรกรเพื่อนำไปปรับปรุงแผนการดำเนินงานของโครงการฝึกอบรมต่อไป

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคล ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ย 46 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาคือจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดระบุว่าไม่ได้มีประสบการณ์การในการฝึกอบรมอีกเลยในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้ต่อปีของครัวเรือนค่อนข้างสูง โดยแหล่งของรายได้มาจากการประกอบอาชีพสวนยางพาราเป็นหลัก มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 17 ไร่ และได้ใช้สินเชื่อทางการเกษตร ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากระบุว่าไม่มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2 คน และได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดระบุว่า ไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมเลย แต่มีการติดต่อกับบุคคลภายนอกเฉลี่ย 4 ครั้งต่อเดือน นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด รายงานว่าไม่ได้รับคำแนะนำหรือปรึกษาหารือจากเจ้าหน้าที่โครงการฝึกอบรมตลอดจนได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนเฉลี่ย 2 ครั้งต่อเดือน

การรับรู้คุณลักษณะนวัตกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่ามีการรับรู้ในระดับดี คือด้านคุณประโยชน์ ความไม่ยุ่งยากและความสามารถในการทดลองได้ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างโรงเรือน แบบและลักษณะของโรงเรือน อุปกรณ์การให้น้ำและอาหาร การกกลูกไก่ การผสมอาหาร การคัดเลือกไก่และการทำวัคซีนไก่ และมีการรับรู้ในระดับไม่ดีคือ ด้านความสอดคล้องเหมาะสมและสังเกตการเปลี่ยนแปลงได้ เช่น การกกลูกไก่ การใช้อาหารลูกไก่เนื้อเลี้ยงลูกไก่ การผสมอาหารใช้เลี้ยงไก่ การผสมพันธุ์ไก่ การทำวัคซีน เมื่อรวมคะแนนเฉลี่ยด้านการรับรู้คุณลักษณะของนวัตกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ปรากฏว่าผู้ให้ข้อมูลมีการรับรู้ในระดับดี แต่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง โดยระบุเหตุผลว่าการเลี้ยงไก่พื้นเมืองซึ่งเลี้ยงไว้จำนวนน้อยเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนจึงไม่มีความจำเป็นที่จะนำนวัตกรรมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองมาใช้ซึ่งไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

สำหรับข้อคิดเห็นและความต้องการอื่นๆ

ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดระบุว่า สถานที่ในการดำเนินการฝึกอบรม และระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รายงานว่าวิทยากรมีการถ่ายทอดความรู้ที่เข้าใจง่ายและมีวัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกอบรมที่เหมาะสม ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่โครงการฝึกอบรม ควรมีการติดตามผลหลังจากฝึกอบรม ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดระบุว่าไม่มีปัญหาด้านการตลาดและราคา ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนและขาย นอกจากนี้มีความต้องการที่จะฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรในครั้งต่อไป